

A békehónap eseményeiből Békeaktivistákat tüntettek ki

Az országos Béketanács elnöksége a béke- és barátsági hónap alkalmából a béke-mozgalomban, a szocializmus építésében végzett eredményes munkájáért 116 személyt tüntetett ki a magyar békemozgalom kitüntető jelvényével, Emlékplakettet 68 kollektívának adományoztak.

A kitüntetettek egy csoportjának kedden, tegnap a

Hazafias Népfrent budapesti, Belgrád rakparti székházában Kovács Béla, az Országos Béketanács főtitkára adta át a jelvényt, illetve az emléklakettet. Az ünnepségen jelen volt Sárlos István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának főtitkára.

Barátsági gyűlés Szegeden

A békehónap alkalmából tegnap délután a KIOSZ Csongrád megyei titkársága, a KIOSZ Csongrád megyei vezetősége és a Hazafias Népfrent Csongrád megyei elnöksége Szegeden, a Bartók Béla Művelődési Központban rendezett közös gyűlést. A magyar és a szovjet himnusz hangjai után Budai Antalné, a KIOSZ megyei titkárságának vezetője mondtott megnyitót, köszöntötte a megjelenteket, s az elnökségben helyet foglaltó Vlagyimir Ivanovics Klepkot, a Puskin Orszonyelv Intézet budapesti kihelyezett tagozatának igazgatóját, Strasszenreiter Józsefet, a népfrent Országos Tanácsának képviselőjét, Fischer Pált, a KIOSZ Országos Központjának elnökhelyettesét, a KIOSZ

Országos Központja képviselőjében megjelent Villányi Idát és Molnár Sándort, a népfrent megyei titkárát.

Harmati Sándor, a Magyar Szolidaritási Bizottság elnöke tartott beszédet, hangsúlyozva a béke megőrzésének fontosságát. Kitért a nemzetközi helyzet változásaira és a világban tapasztalható feszültségfokozó tendenciákra. Kiemelte a fegyverkezés elleni küzdelem és a szolidaritás jelentőségét és szükségességét, az emberiség békejének megőrzéséért.

A továbbiakban Vlagyimir Ivanovics Klepko arra is rámutatott, hogy a Szovjetunió és a szocialista országok a béke megőrzése érdekében milyen kezdeményezéseket, erőfeszítéseket tesznek. A barátsági gyűlés az Internacionáléval ért véget.

Esőt várnak a növények

Befejezéshez közelednek a tavaszi mezőgazdasági munkálatok — amint a MEM-ben elmondták. A száraz időben jól haladhatnak a gépek a földeken, a növények fejlődését azonban lassítja a nedvesség hiánya.

Földben van már a kukorica 95 százaléka. Csupán Nógrád, Borsod és Vas megye egyes üzemében maradt el néhány üzem a vetéssel, máshol pedig belvíz miatt nem tudnak még mindig megindulni a gépek. A területekre a Vetőmag Termelő és Értékesítő Vállalat biztosítja a korai érésű és a szuper korai, rövid tenyészidejű fajták magjait, hogy a növények behozhassák a lemaradást.

A melegigényes növények közül a hét első napjaiban befejeződött a szója és a rizs vetése is. Most a zöldségek palántázása a legfőbb tennivaló. Javában tart ország-szerte a paradicsompalánták kiültetése, és a fagyoszentek napjai után hozzálátnak a hidegre különösen kényes paprika ültetéséhez is. A föld alatt elsősorban Csongrád és Bács-Kiskun megyékben, de az ország más vidékein is most szüretelik a paprikát, paradicsomot, s nagyobb arányban érik a szamóca.

A meleg időben kalászos már az ősziárpa és a rozs, a búza azonban még „hasban” van, nem bújik ki. A gabonára és a többi növényre is több eső kellene.

Csatlakozni vagy vitatkozni?!

Azok a fiatalok, akik most, május közepe táján úgy vélekednek: nem hallgatták meg őket, nem mondhatták el véleményüket, nem kaptak szót — azok önmagukban keressék a hibát! Lapozom az eseménynaptárt: március elejétől majdnem minden napra a bejegyzés egyetlen szó: **küldöttgyűlés**. Olyan fórum, amelyen az ifjúsági szövetség szervezeti szabályzata szerint minden résztvevőnek joga szólni, véleményét nyilvánítani. Ha úgy alakul, vitatkozni is. Hogy miről? Az elhangzott, sőt írásban rögzített beszámoló megállapításairól, az elvégzett munkáról, a jövő feladatairól, vagy magáról az ifjúsági mozgalom jelenlegi helyzetéről.

Nagy, felelősségteljes megbízatás küldöttnek lenni. A küldöttgyűléseken ugyanis nemcsak hozzászólni kellett vagy illet — ki hogy fogta fel? —, hanem az új vezető testületeket megválasztani, határozatokat hozni, hozzájárulni a holnapi közös munkához. Mégpedig a beszámoló tényeiről, az egyéni tapasztalatok alapján, a képviseltek akaratát tolmácsolva.

Három dátum: március 21., április 12., április 26. Sorrendben a járási, a szegedi, a megyei küldöttgyűlések időpontjai. A formákat tekintve demokratikusan végezték munkájukat, maguk a küldöttek döntöttek például a napirendi pontokról. Még így is a szokatlan véleménynyilvánítási kedv okozott zavarokat. Mintha sajnálták volna az időt a vitatkozni vágyóktól, megfosztva ezzel önmagukat a hozzászólások építő tapasztalataitól, csorbítva a rugalmas, demokratikus lehetőségeket. Így történhetett, hogy az egyik küldöttgyűlésen a szólásra jelentkezők csaknem fele nem kapott szót. A hoppon maradtak írásban nyújtották be mondandójukat. (Milyen spontán véleménynyilvánítás az, amelyet otthon előre megfogalmaznak, hátha írásban...?) Lehet-e hibáztatni a bizottságokat, akik a szükre szabott idő miatt szélektálták a hozzászólási lapokat azzal a jószándékkal, hogy minél változatosabb témák hangozzanak el?! Talán titkon azt is remélve, forró, parázs viták alakul-

nak ki. Mert az igazi, tényekből táplálkozó, érzelmi fűtöttségű, elvi vita hiányzott.

Érthetetlen volt, hogy például egyes küldöttek a beszámolót, szóbeli kiegészítőt figyelmen kívül hagyva „hozzászólásukban” alapszervezetükről meséltek. Majd a rózsaszínű mese végén a „csak még annyit szerettem volna mondani” — fordulatot alkalmazva közltek: a beszámolót jónak tartják, elfogadják és elfogadásra javasolják. Hogy miért, az örök titok marad?!

Kértek és kaptak szót olyanok is, akik ugyan a témáról beszéltek, csak éppen semmi újat, lényegeset nem mondtak. Elnézést kértek, amiért rabolják a küldöttgyűlés drága idejét, közölték, hogy nem akarnak ismétlésekbe bocsátkozni, különben is csatlakoznak az előttük szólóhoz, végül megköszönték a figyelmet. Önmagában véve ezek a tények arra készítik a résztvevőket nem kevés csoportját, hogy kétségbe vonják: biztos a legalkalmasabb küldötteket választották meg a bizottságok, szervezetek? Hát még ha tudván-tudják, ezek a felszólalók „tanultak otthon”, kész beszédrel érkeztek. Csak a „tananyagról” feledkeztek meg. A jószándékot mindig fel kell tételni, de ahogy a költő is mondja: „A jószándék kevés, több kell; az értelem!”

Szerencsére a legtöbb fiatal ezt tartotta szem előtt. Zömében vitakész, az eredményeket, problémákat értő, s ezeket megfelelően értékelő KISZ-esek adtak hangot véleményüknek. De még ők is csak néhány általánosan jelentkező problémában erősítették meg egymást, mégpedig az egyetértésükkel. A lakáshoz jutás, a fiatal értelmiségiek elhelyezkedési gondjai, a felsőoktatás reformja az egész országban megoldásra

váró feladat. Hallhattuk a küldöttek helyi problémáikat is felvető, értékes gondolatokat. Lehetett volna vitatkozni arról, miért nem alakult ki szorosabb kapcsolat a Szegeden működő hat felsőoktatási intézmény hallgatói között; milyen elképzelések vannak az alapszervezeti élet rugalmasabbá, nyitottabbá tételéhez; miért nem ismerik a szegediek a lakásügyi társadalmi bizottság munkáját; hogyan lehetne segíteni a naponta ingázó fiatalok hátrányos helyzetén; miféle lehetőségek állnak rendelkezésre az érdekvédelmi tevékenység tartalmasabbá tételére; hogyan kellene megteremteni a közhasznú, társadalmi munkák sorát, hogy az világos, mindenki számára érthető legyen, és még sorolhatnám...

Mi kell a tartalmas vitához? Először is megélt tapasztalat, időszerű problémafelvetés, őszinteség, egymás becslése. Akik e problémákról szóltak, mindezzel rendelkeztek. Hogy felkeltették a résztvevők érdeklődését, azt a szünetekben lezajlott beszélgetések, véleménynyilvánítások bizonyították. Merjünk szólani, vitatkozni a nagy plénum előtt, készüljünk fel a vitára is, ne csak a hozzászólásra, gyűjtsük össze érveinket, hiszen volt és van lehetőség a nyíltzóna polémiára!

A küldöttgyűléseken és a küldöttgyűléseken kialakult vélemények kedvezőek, általában jó osztályzatot kaptak. A legtöbb fiatal eleget tanult, jól vizsgázott a közéletiség tantárgyából. A változó körülményeket, a megnövekedett követelményeket igyekeztek figyelembe venni, s ez biztató jel a KISZ közelgő kongresszusára előtt. Valami elkezdődött...

Mag Edit

Egy hét múlva nyit a tavaszi BNV

Huszonhat ország és Nyugat-Berlin csaknem 1900 vállalkozója mutatja beipari újdonságait az egy hét múlva nyíló tavaszi BNV-n. A magyar ipart 862 vállalat, a szocialista országokét több mint 100, a tőkés országokét több mint 900 cég képviseli. A legnagyobb kiállítók a Szovjetunió, Csehszlovákia, az NSZK, Ausztria és Svájc. A kőbányai vásárcsopontban azonnal nagyobb szabad és fedett kiállítási területet igényeltek a kiállítók, mint az elmúlt évben, több mint 80 ezer négyzetmétert. Egyéb-ként a vásár bevált, hagyományos árucsoport beosztását nem változtattak. Össze-

sen nyolc szakcsoportban láthatók a beruházási javak.

A beruházási javak 1981. évi seregszemléjét május 20. és 28. között rendezik meg. Május 21. és 27-e között öt hétköznapon szakmai napot tartanak, ami azt jelenti, hogy a nagyközönség csak délután 14 órától látogathatja a vásárvárost.

A vásár területén már felépült nagyobb szabad és fedett kiállítási területet igényeltek a kiállítók, mint az elmúlt évben, több mint 80 ezer négyzetmétert. Egyéb-ként a vásár bevált, hagyományos árucsoport beosztását nem változtattak. Össze-

Hungarológiai kongresszus

Már összeállították az ülések anyagát, de még további tudományos kutatók jelentkezését várják a Nemzetközi Magyar Hungarológiai Társaság I. nemzetközi hungarológiai kongresszusára. A Budapestben ez év augusztusában tartandó tudományos tanácskozáson több mint 300 nyelv- és művelődésszakember vesz részt. A kongresszuson két fő témában — a Magyarországon kívüli filológiai oktatásról és a magyar versről — mintegy másfélszáz előadás hangzik

el. Szó lesz többek között a magyar vers fordításának lehetőségeiről és újjairól, a népköltészeti elemek határáról, s elemzik a magyar lírai alkotások ritmusát.

Az 1977-ben alakult Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság olyan külföldi tudósokat hívott meg, akik egyetemen, főiskolákon magyar nyelvet, irodalmat vagy néprajzot oktatnak, illetve ezekben a tudományágakban kutató munkát vé-

Család és bölcsőde

Hogy az anyai ölelés melege mennyire kell a csecsemőnek, tudják a jó szülők, az orvosok, a nevelők, s érzik maguk a kicsinyek. A család fészék biztonságát az emberfiókák nem nélkülözhetik, különösen nem életük első hónapjaiban. Életmódunk változásai, körülményeink olykor mégis arra kényszerítenek, hogy a nap jó néhány órájára más szárnyai alá engedjük gyermekünket. Kíváncsi esetekben lehet ez indokolt, hisz minden anyának tudnia kell: nem teheti ezt jó szívvel, árt gyermeke egészséges testi-lelki fejlődésének.

A bölcsődeigazgatóság szakembereinek évről évre visszatérő gondja: orvosi-lelkiismeretükre, vagy a kényszerítő körülményekre hallgassanak inkább, amikor egy éven aluli csecsemő fölveteléről döntenek. Természetesen igent mondanak, ha egyetemista házaspár jelentkezik, vagy fiatal édesanya, akinek férje sorkatonai szolgálatát tölti.

A bölcsődés korú kicsinyek egyikének sem mindegy azonban, hogy milyen körülmények közé csöppen saját otthonából. Éppen az egészséges fejlődés feltételeinek biztosítása miatt szigorúbbak a bölcsődei előírások, mint más gyermekintézményekéi. S mint hírlík, sok szülő — érthetetlen módon — nehezményezi is ezt.

Komoly gondot jelentett mindig is a bölcsődék túlszűfolttsága, hisz a fertőzés veszélye ilyenkor jóval nagyobb. A városi tanács minden töle telhető elkövetett az előző öt éves tervben, hogy nagyobb teret teremtsen a kicsinyeknek. Noha 300 hely megépítését vették tervbe, 540-nel bővült a tanács bölcsődék befogadóképessége. Jelenleg 22 tanács és 7 üzemi bölcsőde 1417 hellyel fogadja a gyerekeket, természetesen ennél még mindig jóval többet. A zsúfoltságon azonban sikerült enyhíteni a városnak: az új építkezések és a felújítások 110 millió forintba kerültek.

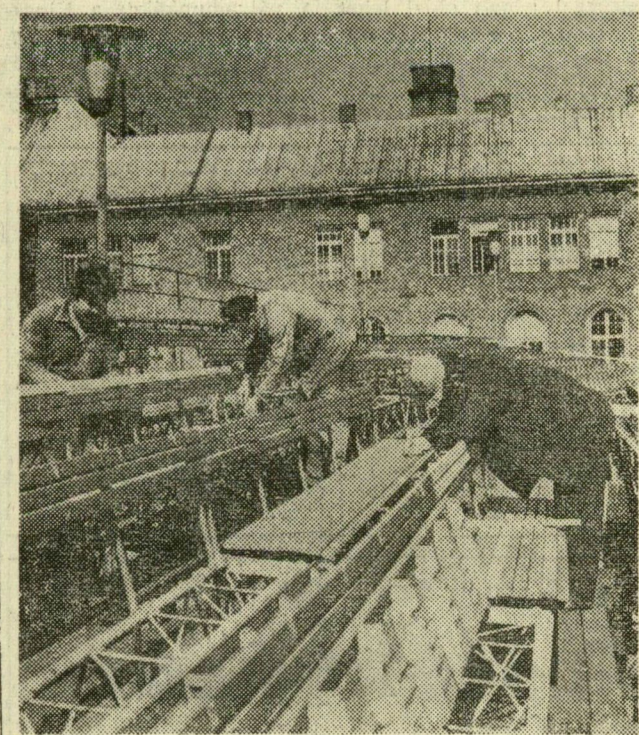
Örvendek, hogy az új bölcsődeépületek tervezői is igyekeztek megteremteni azokat a körülményeket, amelyek a kisgyerekek egészséges fejlődéséhez nélkülözhetetlenek. Szeged legkorszerűbb ilyen intézményeiben: az Északi városrész két bölcsődéjében és a felsővárosban a lefedhető terasz, a könnyen mozgatható kiságak lehetővé teszik, hogy egész évben, tehát télen is, minusz 5 fokig, a szabad levegőn allassák a gyerekeket. A tapasztalat szerint ez növeli az ellenálló-képességet, kevesebb lesz a hurutos megbetegedés. Nem minden szülő osztja az orvosok véleményét, sőt nemegyszer előfordult, hogy a gondozó-nőket tették felelőssé, ha tüsszentett a gyerek. Márpedig, a megfelelően fölöltöztetett kis bölcsődés sem fázik meg, ha friss levegőn altatják. Mint ahogy az édesanya sem viszi haza a babakocsiban „sétáltatott” gyereket, csak mert elaludt...

A bölcsődeigazgatóság igazgató főorvosa, dr. Bon-tovics Erzsébet elmondta, örömeikre szolgál, hogy a napokban átadott új, felsővárosi, Csaba utcai, 80 személyes bölcsődében is ilyen egészséges körülmények között altathatják a kicsiket. Sőt szeretnék, ha fokozatosan megteremthetnek ennek feltételeit Szeged valamennyi bölcsődéjében. Itt mondjuk el azt is, hogy a bölcsődébe májustól augusztus 1-ig lehet jelentkezni. S mivel a következő évtől bevezetésre kerülő 5 napos munkahéteket az intézményeket is érinti, az igazgatóság vezetői kéri a szülőket, akik szombatonként beosztásuk miatt dolgozni fognak, s ezeken a napokon is igénylik gyermekük elhelyezését, jeleítsék ezt be. A város három bölcsődéje, a Tarján II-es, az Odessza II-es és az Északi városrész II-es számú bölcsődéje ugyanis 6 napig lesz nyitva, tehát egész évre oda veszik föl például az egészségügyi dolgozók, a középiskolai ta-

nárok stb. kisgyerekeit. Azaz azokat, akik valóban rákényszerülnek arra, hogy szombatonként is megváljanak gyermekeiktől. Takarítás, szülői kényelem címen természetesen nem adnak helyt egyetlen kérelemnek sem.

Mert az ötnapos munkahét általában a gyerekeknek is kedvez: a szombati nap alkalom arra, hogy meghosszabbítsuk a tartalmas, szívet-lelket melegengető, család-egység-teret. Ha jól gazdálkodunk ezzel az ajándék 24 órával, egészségesen fölcseperedő gyerekeink mondhatnák érte köszönetet.

Chikán Ágnes

Nagy László felvétele

Már csak alig két hónap, s ismét felharsannak a Szabadtéri Játékok kezdetét jelző fanfárok a Dóm téren. Az előkészületek azonban már megkezdődtek: a CSOMÉP-SZÜV brigádjai a nézőtér üléseit festik, javítják a feljárókat, hogy felüljárva fogadhasa a több ezres nézősereget ezen a nyáron is az évtizedek óta ismert és kedvelt színhely. Képvisek: munkában az asztalosok